

Tiina Ahtola

Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen

Opinnäytetyö

Kevät 2008

Maa- ja metsätalouden yksikkö

Metsätalouden koulutusohjelma

Luonto- ja maaseutumatkailun suuntautumisvaihtoehto

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖN TIIVISTELMÄ

Koulutusyksikkö: Maa- ja metsätalouden yksikkö, Ähtäri

Koulutusohjelma: Metsätalous

Suuntautumisvaihtoehto: Luonto- ja maaseutumatkailu

Tekijä: Ahtola Tiina

Työn nimi: Kuuden Tähdien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen

Ohjaaja: Vällilehto Sirpa

Vuosi: 2008

Sivumäärä: 39

Liitteiden lukumäärä: 4

Kuuden Tähdien Reitistö on retkeilyreitistö, joka sijaitsee Etelä-Pohjanmaalla Kuusiokuntien seutukunnan alueella. Tämän opinnäytetyön tehtävänä oli saada tietoa Kuuden Tähdien Reitistön matkailullisesta käytöstä Kuusiokuntien alueen yrittäjiltä. Työn tarkoituksena oli myös selvittää, miten Kuuden Tähdien Reitistöä käytetään ja miten sen käyttöä voitaisiin lisätä. Samalla tutkittiin reitistön kehittämistarpeita. Työ sisältää tietoa Kuuden Tähdien Reitistön ja yritysten tulevaisuuden näkymistä, kehitettävistä tuotteista, yrittäjien välisestä yhteistyöstä sekä markkinointikeinoista. Tutkimuksen avulla saavutettiin tiedot Kuuden Tähdien Reitistön kehittämistarpeista ja –keinoista. Saatuja tietoja käytetään hyväksi tulevissa Kuusiokuntien alueen kehittämishankkeissa.

Tutkimuksessa haastateltiin 27 alueen matkailuyrittäjää. Haastatellut yritykset kertoivat käyttävänsä Kuuden Tähdien Reitistöä monipuolisesti hyväkseen toiminnassaan. Markkinoinnissaan he käyttävät eniten internetiä ja markkinointikeinot koetaan kustannustehokkaiksi. Yhteistyötä pidetään tärkeänä ja hyödyllisenä ja sitä tehdään eniten maakunnan yrittäjien kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös alueen matkailukeskittymät. Tulosten perusteella kehittämistarvetta olisi varsinkin Kuuden Tähdien Reitistön tuotteistamisessa sekä alueen yritysten välisessä yhteistyössä.

Asiasanat: Kuuden Tähdien Reitistö, Kuusiokunnat, luonto, reitistö, retkeilyreitistö

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS ABSTRACT

Faculty: School of Agriculture and Forestry, Forestry, Ähtäri

Degree Programme: Forestry

Specialization: Nature and Rural Tourism

Author: Ahtola Tiina

Title of the thesis: The optimal use by regional tourism of the Kuuden Tähdien Reitistö hiking trail

Tutor: Välilehto Sirpa

Year: 2008

Number of pages: 39

Number of appendices: 4

The Kuuden Tähdien Reitistö hiking trail is situated in the west of Finland in the province of Southern Ostrobothnia in the region of six municipalities (i.e. Alavus, Kuortane, Lehtimäki, Soini, Töysä and Ähtäri) and is referred to as Kuusiokunnat. The purpose of this thesis was to gather information about the tourism enterprises operating there and, in particular, examine the current usage of the hiking trail and the possibilities for optimizing it. The potential development needs were also scrutinized. The study contains information about; the future prospects for the hiking trail, the regional tourism enterprises, the products to be developed, the co-operation between various enterprises and marketing strategies. The research provided an analysis of the hiking trail's needs and development measures. The acquired information will be utilized in various development projects in the Kuusiokunnat region in the future.

27 enterprises were interviewed in this research. The interviewed enterprises revealed a versatile usage of the hiking trail. The internet turned out to be the most popular medium for marketing and the marketing strategies were considered to be quite cost-effective. Co-operation was considered extremely important and fruitful and was most actively practiced with the enterprises and tourist centers in the province of Southern Ostrobothnia. The study revealed a need for development; especially in the area of packaging the hiking trail services and enhancing the co-operation between the enterprises in the region.

Keywords: Kuuden Tähdien Reitistö hiking trail, Kuusiokunnat, nature, hiking, hiking trail

SISÄLLYS

Tiivistelmä	
Abstract	
Sisällys	
1 JOHDANTO	6
2 KUUSIOKUNNAT	7
2.1 Matkailumaan sisäinen toiminnallinen aluerakenne	7
2.2 Kuusiokuntien matkailun nykytila	8
2.3 Matkailun kasvun strategiset painopistealueet Kuusiokunnissa	9
3 KUUDEN TÄHDEN REITISTÖ	11
3.1 Retkeilyreitistö	11
3.2 Esiselvityshanke	12
4 AINEISTO JA MENETELMÄT	13
5 TULOKSET	15
5.1 Perustiedot haastatelluista yrityksistä	15
5.1.1 Yrityksien määrä ja yritysmuoto	15
5.1.2 Yrityksien koko	15
5.2 Reitistön käyttö	16
5.3 Markkinointi	17
5.3.1 Yrityksien markkinointi	17
5.3.2 Kuuden Tähdren Reitistön markkinointi	18
5.3.3 Kuntien matkailumarkkinoinnin yhteistyön ja koordinoinnin kehittäminen	19
5.3.4 Matkailun tiedottamisen, mainonnan ja markkinoinnin tehokkuus oman kunnan ja Kuusiokuntien alueella	20
5.4 Yhteistyö ja verkostoituminen	22
5.4.1 Yrittäjien välinen yhteistyö	22
5.4.2 Yrityksien verkostoituminen ja yhteistyö	23
5.5 Alueen matkailukeskittymät ja niiden vetovoima	23
5.6 Tulevaisuuden visiot	24

5.6.1 Kuusiokuntien matkailuyritysten kehittyminen tulevaisuudessa	24
5.6.2 Miten reitistö voisi paremmin palvella matkailuelinkeinoa ja matkailijaa?	25
5.6.3 Uusia tuotteita ja kokonaisuuksia Kuuden Tähdän Reitistön ympäriille	26
6 EHDOTUKSIA JATKOTOIMENPITEIKSI	28
6.1 Kuuden Tähdän Reitistön käyttö	28
6.2 Markkinointi	29
6.3 Yhteistyö ja verkostoituminen	30
6.4 Tulevaisuuden visiot	31
6.5 Kehittämissuhteita	32
6.5.1 Tuotteistaminen	32
6.5.2 Tuotteita	33
6.6 Ilmastonmuutoksen vaikutukset Kuusiokuntien matkailuun	34
6.7 Muita tutkimustuloksia	35
6.8 Reitistön matkailullisen käytön lisääminen	36
7 KIITOKSET	38
LÄHTEET	39
LIITTEET	
LIITE 1. Saatekirje	
LIITE 2. Kyselylomake	
LIITE 3. Loput haastattelun tulokset	
LIITE 4. Kuuden Tähdän Reitistön reittikartta	

1 JOHDANTO

Kuusiokuntien alueelle on vuosien 2004 – 2006 aikana rakennettu Kuuden Tähtien Reitistö, jonka ajatuksena on lihasvoimalla tapahtuva luonnossa liikkuminen (Kuusiokuntien seutukunnan runkoreitistön esiselvityshanke Loppuraportti).

Valmistuneen Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen on kuitenkin ollut vähäistä, ja sen lisäämiseksi perustettiin Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen – esiselvityshanke. Esiselvityshankkeen tarkoituksena on etsiä keinoja reitistön kehittämiseen ja matkailulliseen hyödyntämiseen. Hankkeen avulla pyritään myös löytämään erilaisia yhteistoiminnan ja kumppanuuden muotoja sekä ideoita kehitettävistä matkailun palvelutuotteista. (Toimeenpano päätös alueellisen kehittämistuen myöntämisestä 2007.)

Kuuden Tähtien Reitistöä opinnäytetyön aiheeksi työntekijälle ehdotti lehtori, FL Sirpa Välilehto. Tarkempia tietoja Kuuden Tähtien Reitistön esiselvityshankkeesta antoi hankkeen projektipäällikkö Pekka Periviita. Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen oli mielestäni aiheena erittäin kiinnostava ja päätin tehdä opinnäytetyöni siitä. Työn tekeminen tarjosi minulle mahdollisuuden hyödyntää luonto- ja maaseutumatkailun suuntautumisvaihtoehdon opintojani, mutta myös tutustua seutukunnan yrittäjiin ja yrityksiin. Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen -opinnäytetyö on siis osa Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen esiselvityshanketta.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten Kuuden Tähtien Reitistöä käytetään Kuusiokuntien seutukunnalla ja miten sen käyttöä voitaisiin lisätä. Samalla tutkittiin myös, millainen on seutukunnan yrittäjien verkostoitumisen ja yhteistoiminnan taso. Tutkimuksessa haluttiin myös selvittää, millä keinoilla yrittäjät markkinoivat yrityksiään ja millaiseksi he kokevat seutukunnan matkailun markkinoinnin. Työn tekijän tavoitteena oli myös löytää ja kehittää esitetyistä ideoista uusia tuotteita Kuuden Tähtien Reitistölle.

2 KUUSIOKUNNAT

Kuusiokunnilla tarkoitetaan seutukuntaa, joka sijaitsee Etelä-Pohjanmaan maakunnan kaakkoiskulmassa. Seutukuntaan kuuluvat Ähtärin ja Alavuden kaupungit sekä Kuortaneen, Lehtimäen, Soinin ja Töysän kunnat. Asukkaita alueella on noin 30 000. (Kuudestaan. [Viitattu 3.3.2008]).

Luonnoltaan ja maisemaltaan Kuusiokuntien alue on monimuotoinen. Maisema on vaihtelevaa ja alueen länsiosissa onkin pohjalaista peltomaisemaa, kun taas itäosissa maisema on mäkistä. Järviä on Etelä-Pohjanmaan muihin alueisiin verrattuna poikkeuksellisen runsaasti, siksi 39 % Etelä-Pohjanmaan lomasantokannasta sijaitseekin Kuusiokuntien alueella. Alueen sijainti vedenjakajaseudulla on syynä luonnon ja maiseman karuuteen. (Kuudestaan. [Viitattu 3.3.2008]).

Kuusiokuntien elinkeinorakenne on maatalousvaltainen, mutta rakennekehitys on vähentänyt alkutuotannon osuutta. Palvelujen merkitys on kasvanut elinkeinorakenteessa ja palveluala työllistää yli puolet väestöstä. Palvelualan työpaikkojen odotetaan lisääntyvän lyhyellä tähtämellä. Alueelle tyypillisiä jalostuksen toimialoja ovat mekaaninen puunjalostus ja siihen liittyvä rakentamisen klusteri, joiden osuus alueen työpaikoista on noin neljännes. Metalliteollisuudelle tyypillistä on kirkkaan metallin ympärille keskittyvä osaaminen ja toiminta. (Kuudestaan. [Viitattu 3.3.2008].)

2.1 Matkailumaan sisäinen toiminnallinen aluerakenne

Suomessa, kuten muissakin matkailumaissa, vallitsee toiminnallinen aluerakenne, jonka tärkeimmät elementit ovat attraktioiden, palveluiden ja potentiaalisten asiakkaiden sijainti, liikenneyhteydet sekä yhteiskunnan säätely (kaavoitus, aluepolitiikka). Suomen matkailualueet jaetaan viiteen matkailun suuralue-

seen, joita ovat: Kulttuurialue, Järvialue, Pohjanmaa, Vaara-alue sekä Lappi. (Vuoristo & Vesterinen 2002, 105–106, 112.)

Kuusiokunnat kuuluvat Pohjanmaan suuralueeseen, joista Ähtäri on määritelty paikalliseksi matkailukeskittymäksi. Paikallisella matkailukeskittymällä tarkoitetaan haja-asutusalueen matkailukeskusta, joka on muodostunut joko varta vasten turismin synnyttämänä tai sitten kyseisen alueen alkuperäiselinkeinot ovat taantuneet ja korvautuneet matkailulla. Voimakkaan matkailukehityksen tuloksena saattaa olla ulkoisesti hyvin kaupunkimainen matkailutaajama, joita Suomessa kutsutaan paikallisiksi matkailukeskittymiksi. Eteläinen Suomenselkä, jonne myös Kuusiokunnat kuuluvat määritellään lisäksi potentiaalisesti matkailualueeksi. Potentiaalisella matkailualueella tarkoitetaan sellaista aluetta, jolla on suhteellisen paljon vetovoimatekijöitä, mutta jolla ei toistaiseksi ole riittävän suurta matkailukeskusta.

(Vuoristo & Vesterinen 2002, 114, 116, 118–119, 121.)

2.2 Kuusiokuntien matkailun nykytila

Kuusiokuntien seutukunnassa matkailu on merkittävässä asemassa alueen elinkeinoelämässä. Kuusiokuntien matkailun painopistealueet ovat kesäajalle painottuva vapaa-ajan matkailu sekä ympärivuotisesti asiakkaita alueelle tuova Töysään painottunut ostosmatkailu. Alueen tärkein vetovoimatekijä on Töysän Tuurin kauppakeskittymä. Muita tärkeitä vetovoimatekijöitä ovat Ähtärin matkailukeskittymä sekä Kuortaneen liikuntapohjaiset aktiviteetit ja palvelut. Seutukunnan matkailun pääasialliset muodot ovat loma- ja vapaa-ajan matkailu sekä erityisesti Ähtärissä perhematkailu. Ähtärin kaupunki on seutukunnan alueella ainoa, jossa matkailuyrittäjien apuna ja elinkeinon kehittäjänä toimii päätoiminen matkailusihteeri. (Matkailun kehittämisen painopistealueet 2007, 3–4.)

Kuusiokuntien alueen kunnista Töysä, Kuortane, Lehtimäki, Soini sekä Alavuden kaupunki ovat jäseninä Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy:ssä, joka hoitaa jäsentensä matkailuneuvontaa, yhteismarkkinointia sekä myy niiden matkailuyritysten tarjoamia palveluita ja tuotteita. Kuusiokunnista ainoastaan Ähtärin kau-

punki kuuluu Pohjanmaan Matkailu ry:n. (Matkailun kehittämisen painopistealueet 2007, 4.)

Ähtärin kuuluminen Pohjanmaan Matkailun ry:n selittyy sillä, että Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy:n toiminta oli hyvin Seinäjoen alueeseen painottunutta silloin, kun liittyminen tuli ajankohtaiseksi. Tämän vuoksi Ähtärissä koettiin, että Pohjanmaan Matkailu ry:n liittyminen on kannattavampaa. (Kuoppala 2007.)

2.3 Matkailun kasvun strategiset painopistealueet Kuusiokunnissa

Kuusiokuntien alueella matkailun kehittämistoiminta tulee kohdistaa olemassa oleviin matkailukeskittymiin ja vahvuuksiin sekä teemapohjaisen matkailun kehittämiseen. Toimenpiteiden keskittäminen olemassa oleviin matkailukeskittymiin luo heijastusvaikutuksen, eli ns. lumipalloefektin, koko alueen matkailuelinkeinon kehittymiselle.

Kuusiokuntien matkailun painopistealueet ovat:

- Ähtärin eläinpuiston perhematkailukeskittymän kehittäminen
- Kuortaneen liikuntakeskittymän kehittäminen
- Töysän Tuurin ostosmatkailukeskittymän kehittäminen
- teemapohjaisten tuotteiden, palvelujen ja tapahtumien kehittäminen
 - maaseutumatkailu
 - hyvinvointimatkailu
 - luontomatkailu
 - kulttuuri- ja tapahtumamatkailu
- kansainvälistyminen.

(Matkailun kehittämisen painopistealueet 2007, 5–6.)

Parhaiten kannattava kasvu ja lisääntyvä kilpailukyky saadaan aikaan olemassa olevia vahvuuksia kehittämällä, uudistamalla sekä verkostoitumalla. Matkailukeskittymien ulkopuolella toimivien pienten matkailuyritysten tulee verkostoitua isompien toimijoiden sekä oman toimialansa tai muiden vastaavien pienyritysten kanssa.

Verkostoituminen voi perustua esimerkiksi yhteismarkkinointiin tai uuden jakelutien kehittämiseen. (Matkailun kehittämisen painopistealueet 2007, 5–6.)

3 KUUDEN TÄHDEN REITISTÖ

3.1 Retkeilyreitistö

15.10.2003 käynnistettiin Kuusiokuntien alueella runkoreitistön esiselvityshanke, jossa perusajatuksena oli lihasvoimalla tapahtuva liikkuminen. Tässä hankkeessa kartoitettiin aikaisemmin rakennetut reitit, niiden kunto ja palveluvarustus, kuten tulisijat, laavut, kodat, autiotuvat, vuokrakämpät ja reittien varrella olevat maaseutumatkailuyritykset. Lukuisten kyläyhdistysten, seurojen, kuntien ja yksityisten ihmisten kanssa käytyjen palaverien jälkeen aloitti hankevetäjä uusien runkoreittien suunnittelun. (Kuusiokuntien seutukunnan runkoreitistön esiselvityshanke Loppuraportti.)

Esiselvityshankkeen tietojen pohjalta muodostettiin investointihanke vuosille 2004–2006, jossa yhdistettiin eri kuntien reitit toisiinsa ja kylien reitit runkoreitisiin, josta on yhteys eurovaellusreittiin, E6:een. Perusparannettavia ja uusia reittejä oli noin 330 kilometriä. Lisäksi reittien varrelle rakennettiin kymmenkunta uutta laavua sekä yksi autiotupa ja kaksi kotaa. Kuuden Tähdien Reitistöstä painettiin myös reittikartta, joka rahoitettiin kehittämis- ja investointihanke rahoituksella. (Hemmi 2005, 513; Kuusiokuntien seutukunnan runkoreitistön esiselvityshanke Loppuraportti.)

Kuuden Tähdien Reitistön reittejä suunniteltaessa jokaiselta maanomistajalta, jonka mailla reitistö kulkee, hankittiin kulkulupa. Reitistön reitit rakennettiin pääasiassa yleishyödylliseen tarkoitukseen, ei elinkeinotarkoitusta varten. Useat alueen yrittäjät ovatkin rakentaneet omille maille reittejä elinkeinotoimintaansa varten. Moottorikelkkailijat ja ohjelmapalveluyrittäjät ovat kuitenkin erikseen hakeneet luvat elinkeinotoiminnassa käytetyille reiteilleen. (Periviita. [Viitattu 7.4.2008].)

3.2 Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen – esiselvityshanke

Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen – esiselvityshanke alkoi 1.4.2007 ja päättyi 31.12.2007. Esiselvityshanketta hallinnoi Ähtärin kaupunki, mutta sen toiminta-alueena on Kuusiokunnat. Hankkeen edunsaajina ovat Kuusiokuntien seutukunnan matkailuyritykset, yrittäjät, alueen kunnat sekä matkailuorganisaatiot. (Makkonen 2007, 3.)

Esiselvitys tehtiin, koska Kuuden Tähtien Reitistön valmistuttua ei sen kehittämiseen ja kunnossapitoon ole toistaiseksi otettu kantaa. Reittejä ei ole tuotteis-tettu eikä osuuksia valittu siten, että ne soveltuisivat matkailukohteiksi sellaise-naan. Ilman selkeitä toimenpiteitä ulkoilureitit rakennelmineen jäävät suurelta osin kokonaan hyödyntämättä. Esiselvityksen avulla selvitetäänkin kehitysideoi-ta ja kartoitetaan mielipiteitä. Samalla valmistaudutaan jo seuraavaan hanke-kauteen aktivoimalla yrittäjät osallistumaan, toimimaan ja sanomaan mielipi-teensä avoimesti. (Makkonen 2007, 2.)

Esiselvityshankkeen tavoitteena on pyrkiä löytämään ratkaisut Kuuden Tähtien Reitistön matkailullisen käytön lisäämiseksi. Samalla etsitään myös keinoja ret-keilyreitistön kehittämiseen ja matkailulliseen hyödyntämiseen sekä selvitetään eri osapuolten näkemykset reitistön käytön ja palvelutoiminnan jatkosuunnitel-mista. Esiselvityshankkeella etsitään myös yhteistoiminnan ja kumppanuuden muotoja sekä ideoita kehitettävistä matkailun palvelutuotteista. Hankkeen avulla selvitetään myös vaihtoehdot eri reitistöosuuksien ja retkeilykohteiden päärei-teiksi sekä vaihtoehdot reitistön ylläpito-, huolto- ja kunnossapitotoimiin. (Toi-meenpano päätös alueellisen kehittämistuen myöntämisestä 2007, 1.)

4 AINEISTO JA MENETELMÄT

Kuuden Tähdien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen – esiselvityshankkeen yhteydessä toteutettiin haastattelututkimus, jonka tuloksia tämä opinnäytetyö käsittelee. Tutkimuksessa haastateltiin 40 yrittäjää ja reitistön käyttäjää. Kaikista haastatelluista 27 yrittäjän vastaukset otettiin mukaan tähän opinnäytetyöhön. Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa Kuuden Tähdien Reitistön matkailullinen käyttö ja siksi alueen *yrittäjien* vastaukset koetaan riittäviksi. Reitistön *käyttäjien* haastatteluja ei ole huomioitu tämän tutkimuksen tuloksissa. Esiselvityshankkeen loppuraportin tuloksissa heidän vastauksensa on kuitenkin huomioitu.

Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti vieraillemalla jokaisen yrittäjän yrityksessä tai kotona erikseen sovittujen haastattelu-aikataulujen mukaan. Haastattelut tehtiin lokakuun – joulukuun 2007 välisenä aikana. Haastattelu-aikaa oli varattu noin 1 – 2 tuntia/haastattelu. Haastattelutilanteessa haastattelijä kävi kyselylomakkeen läpi alusta loppuun ja kirjoitti ylös haastateltavan vastaukset. Lisäksi osa haastatteluista nauhoitettiin, jolloin voitiin jälkikäteen tarkistaa yksityiskohtia. Haastattelutilanteessa kyselylomakkeet täytettiin melko perusteellisesti riippuen haastateltavan kyvystä vastata kysymyksiin.

Haastateltavat yritykset valitsi hankepääällikkö Pekka Periviita, mutta kyselylomake tehtiin ja haastattelut suoritettiin yhdessä opinnäytetyön tekijän kanssa. Hankepääällikkö pyrki valitsemaan haastateltavat yritykset siten, että ne edustavat mahdollisimman laajasti Kuusiokuntien seutukunnan yrittäjiä. Myös matkailukeskittymät haluttiin ottaa mukaan, koska niiden vetovoima on merkittävä alueen matkailuelinkeinolle.

Alun perin tarkoituksena oli haastatella 40 – 50 matkailuyrittäjää, mutta useat vetosivat kiireisiin yrityksissä, eivätkä olleet halukkaita ottamaan osaa tutkimukseen. Useat yrittäjät kokivat myös, että heidän äänensä ei kuitenkaan tavoita kunnan johtoa ja siksi kieltäytyivät haastattelusta.

Haastattelujen tulokset koottiin Excel-taulukkoon, josta opinnäytetyöntekijä on yhdistänyt ne sopiviksi katsomiksiin kokonaisuuksiksi. Kaikkia tuloksia ei käsitellä kohdassa 5 Tulokset siksi, että niiden ei katsota tuovan lisätietoa matkailullisen käytön lisäämiseen. Seinäjoen ammattikorkeakoulun maa- ja metsätalouden yksikössä Tuomarniemellä on myös tekeillä toinen opinnäytetyö nimeltään Ähtärin kaupungin ulkoilureittien ylläpito ja huolto, jonka tulokset käsittelevät suurimmaksi osaksi sellaisia aiheita, jotka Kuuden Tähtien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen – opinnäytetyössä on jätetty käsittelemättä. Poisjätetyt tulokset löytyvät kuitenkin opinnäytetyön liitteistä kohdasta 3. Loput haastattelun tulokset.

5 TULOKSET

5.1 Perustiedot haastatelluista yrityksistä

5.1.1 Yrityksien määrä ja yritysmuoto

Haastateltuja yrittäjiä oli yhteensä 27. Haastatelluista 13 oli Ähtäristä, 6 Kuortaneelta, 3 Lehtimäeltä, 3 Alavudelta, 1 Soinista sekä 1 Töysästä. Haastatellut yritykset edustavat kattavasti Kuusiokuntien alueen yrittäjiä, niin suuria kuin pieniäkin. Haastatelluista yrityksistä 9 toimii maaseutumatkailussa, 6 erilaisina mökkiyrittäjinä sekä 4 tuottaa erilaisia elämys- ja ohjelmapalveluita. Haastatelluista 2 edustaa matkailukeskittymiä ja 2 liikuntaseuroja. Haastattelujoukon täydentävät leirikeskus, pitojuhlapaikka, galleria sekä oppaana toimiva yksityishenkilö. (TAULUKKO 1.)

TAULUKKO 1. Haastateltujen yritysten yritysmuodot.

Yritysmuoto	kpl	%
Maaseutumatkailu	9	33
Mökkiyrittäjä	6	22
Elämys/ohjelmapalvelun tuottaja	4	15
Matkailukeskittymä	2	7
Liikuntaseura	2	7
Leirikeskus	1	4
Opas	1	4
Galleria	1	4
Pitojuhlapaikka	1	4
Yhteensä	27	100 %

5.1.2 Yrityksien koko

Henkilökuntamääriltään yritykset ovat suurimmaksi osaksi pieniä. Vain kahdella haastatellulla vakinaisten työntekijöiden määrä on yli 4 työntekijää. Kaikilla muilla vakinaisia työntekijöitä on alle 4. Enemmistöllä vastaajista on töissä vain 1 vakituinen työntekijä. Suurimalla osalla vastaajista ei ole töissä yhtään määräaikaista työntekijää vakituisen työntekijän lisäksi. Seitsemällä haastatellulla on

töissä 1 - 4 määräaikaista työntekijää ja viidellä haastatellusta yli 4 määräaikaista työntekijää. (TAULUKKO 2.)

TAULUKKO 2. Yrityksien työntekijämäärät.

Vakinaisia työntekijöitä/kpl	n	Määräaikaaisia työntekijöitä/kpl	n
0	3	0	15
1	15	1	3
2	5	2	3
3	1	3	0
4	1	4	1
yli 4	2	yli 4	5
Yhteensä	27		27

5.2 Reitistön käyttö

Haastateltujen yritykset sijaitsevat suuremmaksi osaksi hyvin lähellä Kuuden Tähtien Reitistöä. 89 % haastatelluista vastasi, että heidän yrityksensä sijaitsee alle viiden kilometrin päässä reitistöstä. Yli viiden kilometrin päässä sijaitsee 11 % haastatelluista yrityksistä. Kuuden Tähtien Reitistön läheisyys vaikuttaa selvästi myös sen käyttöön. Haastatelluista 96 % käyttää hyväkseen Kuuden Tähtien Reitistön reittejä yrityksensä toiminnassa. Vain 4 % vastaajista ei käytä reittejä hyväkseen.

Kuuden Tähtien Reitistön reitit ovat vastaajille olennainen osa alueen ulkoilutoimintaa ja ulkoilumahdollisuuksia. Kaikki haastatellut ohjaavat ja opastavat asiakkaitaan luontoon jollakin tavoin. Toiset opastavat, jos asiakas kysyy ja toiset opastavat kysymättäkin.

Haastatellut järjestävät reitistölle muun muassa erilaisia leirejä, vaelluksia, patikointia, ratsastusta, melonta- ja kirkkoveneretkiä sekä soutumatkoja. Asiakkaille tarjotaan reitistöllä myös eräopastusta ja -ruokailua. Melonta-, veneily-, hiihto-, patikointi-, moottorikelkka-, polkupyörä- ja ratsastusreittejä sekä alueen kalastusmahdollisuuksia käytetään hyväksi yrityksiensä toiminnoissa. Yksi haastateltu mainitsee myös käyttävänsä reitistöä taukopaikkana kokousmatkojen yhteydes-

sä. Lisäksi haastatellut kertovat käyttävänsä reitistön reittejä ohjatusti erilaisten ohjelmapalveluiden yhteydessä kuten opastetuilla sien- ja marjaretkillä. Haastatellut kertovat myös rakentaneensa yhdessä tai yksin erilaisia reittejä tukemaan varsinaista Kuuden Tähdien Reitistön toimintaa. Muutama yrittäjä on esimerkiksi rakentanut mönkijäreitin, joka kulkee Kuuden Tähdien Reitistön läheisyydessä. Toiset taas ovat rakentaneet omille mailleensa asiakkaidensa käyttöön luontopolkuja tai laavuja.

Vaikka haastatellut käyttävät monipuolisesti Kuuden Tähdien Reitistön reittejä hyväkseen oman yrityksensä toiminnassa, tulee kuitenkin huomata se, että asiakkaat käyttävät reitistön reittejä, jos niitä on, mutta niiden vuoksi ei alueelle tulla. Haastatellut kokevat reitistön käytön suhteen ongelmallisena sen, että reitistön reittejä ei tunneta tarpeeksi hyvin. Tämä taas johtaa siihen, että reitistöä on hankala käyttää hyväksi oman yrityksen toiminnassa.

52 % vastaajista on sitä mieltä, että heidän yrityksensä toimintaan voitaisiin ottaa mukaan Kuuden Tähdien Reitistö. Vastaajista 48 % taas on sitä mieltä, että Kuuden Tähdien Reitistöä ei voida ottaa osaksi heidän tarjoamiaan palveluita. Kielteiseen vastaukseen ovat syynä reitistön huono saavutettavuus tai se ei sovi yrityksen muihin tarjoamiin palveluihin tai tuotteisiin.

5.3 Markkinointi

5.3.1 Yrityksien markkinointi

Vastaajat markkinoivat yrityksiään useilla eri tavoilla, mutta tärkein markkinointikanava on internet, jota käyttää 93 % vastaajista. Matkailujulkaisuissa yritystään markkinoi 81 % vastaajista. Myös messut ovat tärkeä markkinointipaikka, niitä käyttää 67 % vastaajista. Markkinoinnissaan paikallislehtiä ja ilmaisjakelulehtiä käyttää 26 % vastaajista. Radiota ja televisiota markkinoinnissaan käyttää vain 7 % vastaajista. Maakuntalehtiä käytetään markkinoissa kaikkein vähiten, vain 4 %. (TAULUKKO 3.) Muutamit haastatellut mainitsivat myös käyttävänsä suoramarkkinointia markkinoinnissaan. Kaikki vastaajat kokevat omat markkinointi-

keinonsa kustannustehokkaiksi, eli erilaiset markkinointikeinot ovat tuoneet asiakkaita heidän yrityksiinsä.

TAULUKKO 3. Yrityksien markkinointikanavat. (N=27)

Markkinointikanava	Vastanneita	
	n	%
Matkailujulkaisut	22	81
Paikallislehdet	7	26
Maakuntalehdet	1	4
Ilmaisjakelulehdet	7	26
Internet	25	93
Radio	2	7
Televisio	2	7
Messut	18	67

Enemmistö haastatelluista on sitä mieltä, että yrittäjien välistä markkinoinnin yhteistyötä tulisi lisätä, tiivistää ja kehittää. Yhteistyön tulisi myös olla aikaisempaa kiinteämpää ja pysyvämpää. ”Oikeanlaisella yhteistoiminnalla markkinoinnin kustannukset pienenevät ja samalla toiminta tehostuu.”, toteaa yksi haastateltu. Muutamit yrittäjät toivovatkin yritysryhmähanketta, jonka avulla yhteismarkkinointia voitaisiin tehdä paremmin. Yhteistä markkinointia varten tarvitaan kuitenkin vetäjä, koska yksi yrittäjä ei voi puuttua muiden yrittäjien asioihin. Vetäjänä voisi toimia haastateltujen ehdottama yritysryhmähanke. Haastatelluista osa pitää tärkeänä sitä, että tuotteita myydään ja suunnitellaan yhdessä, näin voidaan asiakkaille tarjota sitä, mitä he haluavat. Toisaalta palveluita ja tuotteita yhdistelemällä luodaan lisää vetovoimaa.

5.3.2 Kuuden Tähtien Reitistön markkinointi

Vastaajista 92 % markkinoi Kuuden Tähtien Reitistöä yrityksensä yhteydessä. Ainoastaan 8 % ei markkinoi reitistöä yrityksensä yhteydessä. Kuuden Tähtien Reitistön markkinoinnissa internet on erittäin tärkeässä asemassa, kertovat haastatellut. Haastatellut markkinoivat Kuuden Tähtien Reitistöä yrityksensä yhteydessä, koska yritys sijaitsee lähellä hyviä luontokohteita sekä luontoon suuntautuvista retkistä ja patikoinnista on kysyntää. Haastateltujen mielestä

Kuuden Tähtien Reitistöä on hyödyllistä markkinoida, koska se lisää heidän omien yrityksiensä vahvuutta.

5.3.3 Kuntien matkailumarkkinoinnin yhteistyön ja koordinoinnin kehittäminen

Enemmistö haastatelluista on sitä mieltä, että kuntien välistä yhteistyötä tulisi lisätä ja kehittää entisestään. Tällä hetkellä kuntien välinen yhteistyö ei toimi kunnolla, mikä heijastuu selvästi myös yrittäjäkenttään. Yksi haastatelluista toivoikin, että yhdessä tekemiselle luotaisiin pelisäännöt, näin tiedettäisiin, kuka tekee, mitä tekee ja missä tekee. Yhteistyön tulisi myös olla pitkäjänteistä ja puolueetonta.

Haastateltujen mielestä Kuusiokunnat olisi hyvä alue yhteiselle matkailualueelle. Heidän mielestään kuntien tulisikin yhdessä pohtia, miten alueesta tehtäisiin yhtenäisempi matkailualue. Matkailumarkkinointia varten tulisi kuntien yhdessä tehdä suunnitelma ja toteuttaa sitä. Tällä hetkellä monet asiat menevät kuntien kesken päällekkäin, jolloin myös voimavaroja valuu hukkaan. Matkailumarkkinointi tarvitsee siis remontin, kuten yksi haastatelluista asian ilmaisi. Näin saadaan kunnille ja yrittäjille yhtenäinen ja ennen kaikkea toimiva matkailualue.

Maakunnallista matkailumarkkinointia tulisi tehostaa, niin että se kattaisi kotimaan sekä ulkomaat, toteavat haastatellut. Tämä tarkoittaisi siis sitä, että Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy:n ja kuntien välistä yhteistyötä tulisi tiivistää entisestään. Myös seutukuntien rajoja tulisi pehmentää, koska esimerkiksi Multian matkailu on täysin vierasta Ähtärille ja päinvastoin, vaikka välimatkaa on vain 30 kilometriä. Muutama haastateltu on ehdottanut myös, että Kuusiokunnille voisi luoda yhteiset matkailun kotisivut.

Haastatelluilta kysyttiin myös, millä tasolla he haluaisivat matkailun yhteistoiminnan koordinoinnin tapahtuvan. Vastaajista 96 % haluaisi matkailun yhteistoiminnan koordinoinnin tapahtuvan seutukuntien tasolla. Maakuntien tasolla

tapahtuvaa matkailun yhteistoiminnan koordinoitua kannattaa 8 % vastaajista. Yksikään vastaaja ei toivo koordinoitua tapahtuvan kuntien tasolla.

5.3.4 Matkailun tiedottamisen, mainonnan ja markkinoinnin tehokkuus oman kunnan ja Kuusiokuntien alueella

Haastatelluista kysyttiin, miten tehokkaaksi he kokevat oman kuntansa matkailun tiedottamisen, mainonnan ja markkinoinnin. Enemmistö vastaajista pitää oman kuntansa matkailun tiedottamista, mainontaa ja markkinointia erittäin hyvänä tai hyvänä. Vastaajista 41 % kokee oman kuntansa *matkailun tiedottamisen* erittäin hyväksi, hyväksi sen kokee 15 % vastaajista. Erittäin huonoksi oman kuntansa matkailun tiedottamisen kokee 7 % ja huonoksi sen kokee 22 % vastaajista. Ei hyväksi, eikä huonoksi oman kuntansa matkailun tiedottamisen kokee 4 % vastaajista. Oman kuntansa *matkailun mainonnan* vastaajista kokee erittäin hyväksi 37 % ja hyväksi 17 %. Huonoksi oman kuntansa mainonnan kokee 17 % vastaajista ja erittäin huonoksi sen kokee 8 % heistä. Ei hyvä, eikä huono vastaus-ten osuus on kuitenkin melko suuri, 21 %. Oman kuntansa *matkailun markkinoinnin* kokee erittäin hyväksi 42 % vastaajista ja hyväksi sen kokee 25 %. Erittäin huonoksi matkailun markkinoinnin kokee 8 % ja huonoksi sen kokee 17 % vastaajista. Vastaajista 8 % kokee, matkailun markkinoinnin ei hyväksi, eikä huonoksi. (TAULUKKO 4.)

Haastelluilta kysyttiin myös, miten tehokkaaksi he kokevat Kuusiokuntien matkailun tiedottamisen, mainonnan ja markkinoinnin. Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että Kuusiokuntien matkailun tiedottaminen, mainonta ja markkinointi ovat erittäin huonoja tai huonoja. Kuusiokuntien *matkailun tiedottamisen* kokee erittäin huonoksi 70 % vastaajista ja huonoksi sen kokee 17 % heistä. Hyväksi sen kokee vain 4 % ja erittäin hyväksi ei yksikään vastaajista. Ei hyväksi, eikä huonoksi Kuusiokuntien matkailun tiedottamisen kokee 9 % vastaajista. Vastaajista 70 % kokee Kuusiokuntien *matkailun mainonnan* erittäin huonoksi ja huonoksi sen kokee 13 %. Hyväksi Kuusiokuntien matkailun mainonnan kokee 4 % ja erittäin hyväksi ei yksikään vastaajista. Vastaajista 13 % kokee, Kuusiokuntien matkailun mainonnan ei hyväksi, eikä huonoksi. Kuusiokuntien *matkailun*

markkinoinnin kokee erittäin huonoksi 66 % vastaajista ja huonoksi sen kokee 17 %. Hyväksi sen kokee vain 4 % ja erittäin hyväksi ei yksikään vastaajista. Ei hyväksi, eikä huonoksi Kuusiokuntien matkailun markkinoinnin kokee 13 % vastaajista. (TAULUKKO 4.)

TAULUKKO 4. Matkailun tiedottamisen, mainonnan ja markkinoinnin tehokkuus oman kunnan ja Kuusiokuntien alueella.

	Oman kunnan matkailun tiedottaminen		Kuusiokuntien matkailun tiedottaminen	
	n	%	n	%
Erittäin huono	2	8	16	70
Huono	6	25	4	17
Ei hyvä, ei huono	1	4	2	9
Hyvä	4	17	1	4
Erittäin hyvä	11	46	0	0
Vastauksia yhteensä	24	100 %	23	100 %
	Oma kunnan matkailun mainonta		Kuusiokuntien matkailun mainonta	
	n	%	n	%
Erittäin huono	2	8	16	70
Huono	4	17	3	13
Ei hyvä, ei huono	5	21	3	13
Hyvä	4	17	1	4
Erittäin hyvä	9	37	0	0
Vastauksia yhteensä	24	100 %	23	100 %
	Oma kunnan matkailun markkinointi		Kuusiokuntien matkailun markkinointi	
	n	%	n	%
Erittäin huono	2	8	15	66
Huono	4	17	4	17
Ei hyvä, ei huono	2	8	3	13
Hyvä	6	25	1	4
Erittäin hyvä	10	42	0	0
Vastauksia yhteensä	24	100 %	23	100 %

5.4 Yhteistyö ja verkostoituminen

5.4.1 Yrittäjien välinen yhteistyö

Haastatelluista 66 % tekee yhteistyötä maakunnan yrittäjien kanssa. Seutukunnan yrittäjien kanssa yhteistyötä tekee 44 % vastaajista. 33 % vastaajista tekee yhteistyötä valtakunnallisesti tai koko maanlaajuisesti. (TAULUKKO 5.)

Haastatellut tekevät yhteistyötä varsinkin eri lajiharrastajien kanssa esimerkiksi ratsastajien ja moottorikelkkailijoiden. Yhteistyötä tehdään erityisesti alueen matkailukeskittymien, kuten Ähtärin Eläinpuiston, Alahärmän PowerParkin sekä suurten tapahtumien, kuten Kauhavan Lentäjien Juhannuksen kanssa. Esimerkiksi Ähtärin Eläinpuisto on tiivistänyt yhteistyötään seutukunnan muiden yrittäjien kanssa siten, että yritykset myyvät asiakkailleen Eläinpuiston sisäänpääsyrannekkeita.

Vastaajista 12 kuuluu Kievarireitti ry:n ja tekee yhteistyötä sen kautta. Kievarireitti ry edistää ja tukee matkailua Kuusiokuntien alueella sekä toimii jäsenyrittäjänsä yhteistyöelimenä. Kievarireitti koordinoi tutkimusten, suunnittelun ja tilastojen avulla alueen matkailua sekä edistää yhteisen tiedottamisen kehittämisen edellytyksiä. Kievarireitti ry järjestää myös matkailualan koulutusta ja neuvontaa. (Kievarireitti. [Viitattu 17.4.2008].)

TAULUKKO 5. Yrittäjien yhteistyön laajuus. (N=27)

Alue	Vastanneita	
	n	%
Seutukunta	12	44
Maakunta	18	66
Valtakunta/Maanlaajuinen	9	33

5.4.2 Yrityksien verkostoituminen ja yhteistyö

Vastaajista 96 % kokee oman yrityksensä verkostoitumisen tason laajaksi. Vain 4 % kokee sen suppeaksi. Kaikki haastatellut kokevat myös yritysten välisen yhteistyön tarpeelliseksi. Yhteistyö on tarpeellista, koska siten saadaan paremmin ja tehokkaammin palveltua asiakasta, se tuo myös parhaiten eri alojen osaajat yhteen. Yrittäjän ei myöskään kannata tehdä kaikkea itse, koska asiakkaiden vaatimukset kasvavat entisestään, toteavat haastatellut. Asiakkaiden kasvaviin vaatimuksiin voidaan vastata parhaiten tiivistämällä yrittäjien välistä yhteistyötä. Yhteistyö on elinehto ja voimavara alueen yrittäjien mielestä. Yrittäjät tuntevat kuitenkin huonosti toistensa toimintaa ja siksi haastattelujen yhteydessä esitettiin toiveita siitä, että yrittäjät pääsisivät tutustumaan alueen muihin yrityksiin ja yrittäjiin.

Haastatellut tekisivät yhteistyötä monella tasolla ja avoimin mielin pystyäkseen täyttämään asiakkaidensa toiveet. Palveluita voisi kehittää yhteistyössä sekä samalla keksiä uusia keinoja asiakkaiden viihtyvyyden ja viipymisen parantamiseksi, ehdottavat haastatellut. Yksi haastateltu ehdottaa myös, että voitaisiin perustaa hanke, joka kokoaisi yhteistyöhalukkaat yhteen ja johtaisi lopulta yhdistyksen perustamiseen. Enemmistö haastatelluista tekisi yhteistyötä oman alueensa yrittäjien kanssa. Muutamat taas ovat halukkaita yhteistyöhän seutukunnan ja maakunnan alueella, jotkut jopa valtakunnallisesti. Osa haastatelluista tekisi mielellään yhteistyötä saman alan yritysten kanssa, osa taas tekisi yhteistyötä eri alojen yritysten kanssa. Yksi haastateltu mainitsee luottamuksen yhteistyössä erittäin tärkeäksi. Hän tekisi yhteistyötä mielellään tutun yrittäjän kanssa, jolla laatu on kohdallaan. Vieraiden yrittäjien kanssa yhteistyö on varuksellisempaa, sillä osapuolet eivät tunne toisiaan kunnolla.

5.5 Alueen matkailukeskittymät ja niiden vetovoima

Kaikki vastaajat kokevat Kuusiokuntien alueen matkailukeskittymät tärkeiksi. Näitä matkailukeskittymiä ovat Ähtärin Eläinpuisto, Tuurin kauppakeskittymä sekä Kuortaneen Urheilupuisto. Kaikki vastanneet kokevat tärkeäksi Ähtärin

Eläinpuiston. 93 % vastaajista kokee tärkeäksi Veljekset Keskisen. Kuortaneen Urheiluopiston kokee tärkeäksi 44 % vastaajista. (TAULUKKO 6.)

TAULUKKO 6. Kuusiokuntien alueen matkailukeskittymien tärkeys. (N=27)

Matkailukeskittymä	Vastanneita	
	n	%
Ähtärin Eläinpuisto	27	100
Tuurin kauppakeskittymä	25	93
Kuortaneen Urheiluopisto	12	44

Suurin osa haastatelluista toteaa, että asiakkaat tulevat alueelle matkailukeskittymän luoman vetovoiman vuoksi. Yhteistyö matkailukeskittymien kanssa koetaan järkeväksi ja hyödylliseksi, koska se tuo asiakkaita. Osa haastatelluista on huomannut, että asiakkaat käyvät säännöllisesti matkailukeskittymissä, joten niitä ja luontoa käytetään vetovoimatekijöinä markkinoinnissa.

Esimerkiksi Kuortaneella Urheiluopistolla on keskeinen rooli Kuortaneen matkailussa ja sen vastuulle jäävätkin erilaiset urheilupaketit. Yrittäjien ja matkailukeskittymien välillä on siis myös selvää työnjakoa. Haastatelluista muutama mainitsee myös, että Alahärmän PowerParkin vetovoima tuntuu myös Kuusiokunnissa ja vahvistuu entisestään.

5.6 Tulevaisuuden visiot

5.6.1 Kuusiokuntien matkailuyritysten kehittyminen tulevaisuudessa

Suurin osa haastatelluista kokee, että yhteistyö matkailuyritysten välillä kehittyy ja vahvistuu tulevaisuudessa. Haastateltujen mukaan yhteistyötä on kehitettävä, koska siten saadaan paremmin asiakkaita, mutta myös mahdollistetaan pienempien yritysten pärjääminen. Yhdessä tekemällä palveluista saadaan tehokkaampia, jolloin myös asiakas saadaan palveltua paremmin, toteavat haastatellut. Menestyksen saamiseksi täytyy kuitenkin tehdä yhteistyötä matkailukeskittymien ja kärkiyrityksien kanssa, huomauttaa yksi haastateltu.

Yhteistyön tulee haastateltujen mielestä tulevaisuudessa olla kiinteämpää, määrätietoisempaa ja siihen on sitouduttava nykyistä paremmin. Yksi haastateltu toteaa kuitenkin, ettei ketään saa pakottaa yhteistyöhön, vaan sitä tulee tehdä tarpeen mukaan ja omasta halusta. Haastatellut ovat myös huomanneet, että laadun merkitys korostuu tulevaisuudessa, jolloin myös yrittäjiä tulee kouluttaa ja heidän laatuajatteluaan kehittää. Yhteistyötä vastaajat kaipaavat myös esite-, markkinointi- ja internettuotantoihin, joissa apuna voisi toimia yritysryhmähanke tai projekti. Yhteistyön kehittämiseen kaivataan kuitenkin vetäjää. Yhteistyö ei vahvistu tai toimi ilman Kuusiokuntien yhteistä koordinointia tai aktiivista yhteistyörinkiä, toteavat haastatellut.

Kaikki haastatellut näkevät matkailuyrityksiensä toiminnan kehittyvän tulevaisuudessa. Useilla vastaajilla on erilaisia kehittymisajatuksia ja toiveita. Yrittäjät tekevät yrityksiinsä myös investointeja, koska heidän tulee pysyä asiakkaiden vaatimustason mukana. Haastatellut kokevat myös, että kansainvälisyys ja yhteistyö muiden yritysten kanssa lisääntyvät. Alueen yritykset tarvitsevat haastateltujen mielestä lisää myyntivoimaa. Toisaalta sesongin ulkopuolella on hiljaisempaa ja sinne voisi järjestää tapahtumia ja toimintaa, toivovat haastatellut.

5.6.2 Miten reitistö voisi paremmin palvella matkailuelinkeinoa ja matkailijaa?

Haastateltujen mielestä Kuuden Tähdien Reitistön reiteistä tulee rakentaa turvallinen ja selkeä kokonaisuus, jossa asiakkaan on helppo kulkea. Reitistölle tulisi luoda selkeitä tuotteita ja nimettyjä reittejä, jotka mahdollistavat myös reitistön paremman markkinoinnin, toteavat vastaajat. Selkeät ja tarpeeksi hyvin opastetut reitit takaavat myös sen, etteivät asiakkaat pääse eksymään reitistöllä liikkueissaan. Haastatellut kaipaavat myös lisää opasteita niin reitistön reiteille kuin autoteiden varteen. Riittäväillä opastusmerkinnöillä taataan, että asiakas löytää lähtöpisteen haluamalleen reitille.

Haastatellut kaipaavat myös lisää tietoa Kuuden Tähdien Reitistön kohteista, jonne asiakkaita voisi opastaa. Suurin osa vastaajista ohjaa asiakkaita lähim-

mälle kohteelle, koska ei tunne kauempana olevia kohteita riittävän hyvin. Tämän vuoksi Kuuden Tähdien Reitistön kartta ja esitemateriaali tulee ajan tasais-
taa. Haastatellut toteavat myös, että heidän tulisi saada paremmin tietoa reittien
ja etenkin hiihtolatuojen kunnossapidosta.

Haastateltujen mielestä Kuuden Tähdien Reitistölle voisi luoda lisää reitistön
teeman mukaisia yleisötapahtumia. Teeman mukaisella yleisötapahtumalla tar-
koitetaan erilaisia Kuuden Tähdien-tapahtumia, kuten jo olemassa olevat Kuu-
den Tähdien Hiihto sekä Arpaisten patikkaretki. Myös sesongin ulkopuolelle voi-
si järjestää lisää erilaisia tapahtumia. Matkailijoissa on paljon sellaisia, jotka ha-
luavat liikkua luonnossa vain lyhyen aikaa, joten heille voisi kehittää oman reitin,
toteavat haastatellut. Myös lapsiperheille toivotaan lisää reittejä.

Haastatelluista yrittäjistä useat tekevät yhteistyötä moottorikelkkailijoiden kans-
sa ja he toivovatkin, että junaradalle saataisiin ylitys- tai alitussilta. Moottorikelk-
kareitit tarvitsevat muutenkin kehittämistä, esimerkiksi Lehtimäen ja Ähtärin vä-
linen moottorikelkkareitti kaipaa parannusta, toteavat vastaajat. Lisäksi he toi-
vovat, että Kuuden Tähdien Reitistö karttaan merkittäisiin erikseen mönkijä- ja
kelkkareitit, sillä nykyisellään kartta on liian sekava. Muutamat haastatellut ovat
toivoneet pistopolkua tai ympyräpolkua reitistölle. Haastateltujen mielestä myös
luontopitopalvelua voisi lisätä. Yksi haastateltu esitti myös, että metsät, luonto ja
metsän hyödyntäminen sekä metsänhoidon historia otettaisiin reitistön palvelui-
hin mukaan. Hyvä ja ylläpidetty reitistö on ennen kaikkea hyvä matkailutuote,
toteavat haastatellut.

5.6.3 Uusia tuotteita ja kokonaisuuksia Kuuden Tähdien Reitistön ympärille

Haastateltujen mielestä Kuuden Tähdien Reitistölle ja sen yhteyteen kaivataan
lisää kelkkailutuotteita ja mönkijäreittejä, kirkkovene-, melonta- ja hiihtotuotteita,
venäläisille tuotteita sekä opastusta venäjäksi, luontoon liittyvää ohjelmatoimin-
taa sekä metsään ruokatuotteita ja elämyksiä. Haastatellut esittävät myös, että
asiakkaille voisi kehittää uudenlaisia tuotteita esimerkiksi maaseudun talosta ta-
loon pyöräily tai perhevaellus.

Kuuden Tähtien Reitistölle voisi myös kehittää patikkatapahtumia sulan maan aikaan sesongin ulkopuolelle sekä muodostaa lisää pikkureittejä kaupunkilaisille. Yksi haastateltu esittää myös, että geokätkentä tulisi saada yhdeksi Kuuden Tähtien Reitistön tuotteeksi pikimmiten. Haastatellut toivovat myös, että Lehtimäen Valkealampi aukaistaisiin uudestaan, koska solmukohtana se olisi varmasti suosittu yöpymispaikka. Valkealammen alueelle voitaisiin myös luoda voimakkaammin Lakeuden Lappi – brandia.

6 EHDOTUKSIA JATKOTOIMENPITEIKSI

6.1 Kuuden Tähten Reitistön käyttö

Haastatellut yrittäjät käyttävät Kuuden Tähten Reitistön reittejä monipuolisesti hyväkseen yrityksensä toiminnassa. Haastatellut yritykset ovat aktiivisia ja innokkaita järjestämään erilaisia ohjelmapalveluita reitistölle. Haastatelluista monet ovat tehneet erilaisia reitistöön liittyviä investointeja yrityksensä yhteyteen. He ovat esimerkiksi rakentaneet laavuja sekä erilaisia reittejä omille mailleen tukemaan olemassa olevaa reitistön toimintaa.

Yrittäjät kaipaavat kuitenkin lisätietoja Kuuden Tähten Reitistön reiteistä sekä reittien kunnosta. Tiedon puute ja vähäisyys hankaloittavat reitistön käyttöä. Yrittäjä ei voi opastaa asiakasta sellaiselle kohteelle, jota ei itse tunne tai tiedä varmasti, että reitti on kunnossa. Etenkin hiihtokauden aikana olisi tärkeää, että yrittäjät tietäisivät, mitkä hiihtoladut ovat kunnossa. Näin ei vahingossa ohjata asiakasta ladulle, jota ei pidetäkään kunnossa. Tähän ongelmaan hyvän ratkaisun tarjoaisi internetissä oleva on – line tieto, jossa esimerkiksi kameran avulla välitetään kuvaa latujen kunnosta. Näin yrittäjät saisivat reaaliaikaista tietoa latujen kunnosta.

Kuusiokuntien alueen yrittäjille pitäisi antaa enemmän tietoa Kuuden Tähten Reitistöstä, mutta myös sen reiteistä. Haastatellut yrittäjät tuntevat hyvin yritystään lähinnä olevat kohteet, mutta kauempana sijaitsevien kohteiden tunteminen on heikkoa. Reittien huono tuntemus johtaa siihen, että yrittäjät eivät ohjaa asiakkaitaan kauempana oleville kohteille.

Yrittäjille voisi mielestäni koota tietopakettien kaikista tutustumisen arvoisista Kuuden Tähten Reitistön kohteista. Tietopaketti voitaisiin koota yhdessä reitistön eri käyttäjien kanssa, jolloin heillä oleva hiljainen tieto saataisiin käyttöön. Tämän tietopakettien turvin yrittäjät voisivat ohjata ja opastaa asiakkaita kohteille.

Tietopakettien kohteista voitaisiin myös tehdä esite, jota jaettaisiin matkailijoille, jolloin he voisivat omatoimisesti käydä tutustumassa eri kohteisiin.

6.2 Markkinointi

Enemmistö haastatelluista markkinoi yritystään ja Kuuden Tähtien Reitistöä internetin välityksellä. Internetin käytössä on yrittäjillä kuitenkin vaikeuksia, he eivät välttämättä osaa itse päivittää kotisivujaan, jolloin tiedot sivuilla ovat vanhoja. Yrittäjät kaipaavatkin koulutusta ja opastusta internetin käyttöön.

Useat haastatellut markkinoivat yritystään myös erilaisissa matkailujulkaisuissa. Kuusiokuntien alueella tärkein matkailujulkaisu on Ähtäri-lehti, jota jaetaan matkailijoille niin matkailukeskitymissä kuin erilaisissa infopisteissä. Omasta kokemuksesta tiedän, että matkailijat etsivät lehdestä tietoa potentiaalisista käyntikohteista sekä majoituspaikoista. Mielestäni Ähtäri-lehteen kannattaisikin laittaa tietoa Kuuden Tähtien Reitistöstä sekä sen kohteista ja tuotteista.

Vastaajista enemmistö kokee Kuusiokuntien matkailun markkinoinnin huonoksi. Oman kunnan kohdalla markkinointi arvioidaan selvästi paremmaksi. Enemmistö haastatelluista onkin sitä mieltä, että markkinoinnin yhteistyötä tulisi lisätä, tiivistää ja kehittää. Yrittäjät ovat myös kiinnostuneita markkinoimaan yrityksiään yhteistyössä muiden yrittäjien kanssa esimerkiksi yritysryhmähankkeessa. Yhteismarkkinointi on mielestäni hyvä ajatus, koska sen avulla markkinointikustannukset alentuvat, jolloin pienetkin yritykset voivat markkinoida yrityksiään tehokkaammin. Yhteinen markkinointi parantaa myös yritysten välisiä yhteistyösuhteita.

Kuuden Tähtien Reitistön markkinointia tulisi mielestäni ajatella uudesta näkökulmasta. Yrittäjät voisivat esimerkiksi kerätä Kuuden Tähtien Reitistöstä kiinnostuneiden tai reitistöä käyttäneiden asiakkaidensa sähköpostiosoitteet postituslistalle. Postituslistalla oleville henkilöille voitaisiin lähettää tiedotteita Kuuden Tähtien Reitistön tapahtumista ja tuotteista. Postituslistoja voisi olla useita, jotka

olisi jaoteltu asiakasryhmien mukaan. Esimerkiksi ”sinkuille” ja perhematkailijoille voitaisiin markkinoida eri kohteita kuin seniorimatkkailijoille.

6.3 Yhteistyö ja verkostoituminen

Yrittäjät tekevät yhteistyötä muiden yrittäjien sekä lajiharrastajien kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös Kuusiokuntien alueen matkailukeskittymät, jotka luovat seutukunnalle matkailuvetovoimaa. Verkostoitumisensa tason haastatellut kokevat laajaksi, tehdäänhän yhteistyötä eniten maakunnan yrittäjien kanssa. Yhteistyö koetaan tarpeelliseksi, koska siten saadaan paremmin palveltua asiakasta, mutta samalla kootaan myös eri alojen osaajat yhteen. Pienemmille yrityksille yhteistyö on elinehto.

Haastatellut yritykset tuntevat huonosti toistensa toimintaa ja siksi toivottiinkin tapahtumaa, jossa kierrettäisiin tutustumassa alueen muihin yrittäjiin ja yrityksiin. Toisen yrityksen hyvä tunteminen helpottaa yrityksiensä verkostoitumista. Yrittäjät haluavat varmistua toisen yrityksen tuotteiden laadusta ennen yhteistyön tekemistä. Mielestäni ei tule vaatia, että yritykset itsekseen laativat laajan yhteistyöverkon, vaan heille tulee tarjota apua verkoston luomiseen esimerkiksi yritysryhmähankkeen muodossa.

Kuusiokuntien alueella yrityksiensä välinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat vasta alkamassa. Mielestäni yrittäjille tulisi ensin tarjota mahdollisuus tutustua alueen muihin yrittäjiin ja heidän palveluihinsa, jolloin he saisivat itse miettiä kuka tai ketkä olisivat potentiaalisia yhteistyökumppaneita. Yhteistyöhalukkaiden yrityksiensä kesken voitaisiin luoda yritysryhmähanke, jossa suunniteltaisiin esimerkiksi yhteisiä tuotepaketteja. Yksi haastateltu ehdotti myös, että yhteistyöhalukkaat yritykset kerättäisiin yhteen hankkeen avulla, jonka jälkeen perustettaisiin matkailuyhdistys, jossa yrittäjät tekisivät yhteistyötä toistensa kanssa. Hyvä esimerkki tällaisesta yhdistyksestä on Lounais-Suomessa toimiva Matkailuyhdistys Kurjenkello ry, johon kuuluvat Kurjenrahkan kansallispuiston ja Kuhankuonon alueen yrittäjät. Yhdistyksen ideana on, että jäsenet tekevät aktiivisesti yhteistyötä muun muassa retkipakettien tuottamisessa, yhteismarkkinoinnissa ja

palveluiden kehittämisessä. Yhdistys tarjoaa asiakkailleen myös matkailuneuvontaa, retkien sekä ohjelmapakettien suunnittelua ja varausta. (Kurjenkello.[Viitattu 11.4.2008]). Mielestäni Kuusiokuntien alueelle voisi perustaa vastaavanlaisen matkailuyhdistyksen.

Haastatellut yritykset ovat selvästi oivaltaneet, että yhteistyöllä ja esimerkiksi tuotteiden vaihdolla asiakas saadaan palveltua paremmin. Yrittäjien tulee mielestäni kuitenkin lisätä omaa aktiivisuuttaan yhteistyön ja verkostoitumisen suhteen.

6.4 Tulevaisuuden visiot

Tulevaisuudessa Kuusiokuntien yrityksiä yhteistyö tiivistyy ja kehittyy entisestään. Vaaditaan kuitenkin yhteistyötä matkailukeskittymien ja kärkiyritysten kanssa, että matkailijavirrat saadaan kasvamaan seutukunnan alueella. Myös tuotteiden ja palveluiden laadun merkitys kasvaa tulevaisuudessa, koska asiakkaat ovat entistä laatumietoisempia, ja siksi yrittäjien laatuajattelua tulee kehittää ja kouluttaa.

Laatuajattelussa tulee ottaa myös huomioon kestävän kehityksen periaatteet. Kestävä matkailu koostuu kolmesta toisiinsa kiinteästi liittyvästä osa-alueesta, jotka ovat sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys. Sosiaalinen kestävyys kuvaa matkailun toimintaympäristöön aiheuttamia sosiaalisia ja kulttuurisia muutosvaikutuksia, taloudellinen kestävyys kuvaa matkailun toimintaympäristöön aiheuttamia taloudellisia muutosvaikutuksia ja ekologinen kestävyys kuvaa matkailun toimintaympäristöön aiheuttamia ekologisia muutosvaikutuksia. Matkailun kestävyys rakentuu kaikkien kolmen osa-alueen vuorovaikutuksen varaan. (Järviluoma & Saarinen (toim.) 1998, 17–18.)

Kestävässä matkailussa pyritään turvaamaan nykyiset matkailulliset tarpeet niin, että samalla suojellaan ja vahvistetaan myös tulevien sukupolvien mahdollisuudet matkailuun. Kestävässä matkailussa matkailukehitys on voimakkuudeltaan ja suuntaukseltaan sellaista, että sen paine luonnonympäristöä kohtaan

pysyy kantokyvyn alapuolella niin nykyisten kuin tulevienkin sukupolvien aikana. (Kestävä kehitys. [Viitattu 19.3.2008].)

Laatua kehitettäessä on siis huomioitava varsinaisen laadun lisäksi myös tuotteen ympäristövaikutukset. Kuuden Tähdien Reitistölle tehtävien tuotteiden tulee siis olla sellaisia, että ne eivät kuluta liikaa luontoa tai kulttuurikohteita, kuitenkin paikallisyhteisön tulee hyötyä niistä taloudellisesti ja matkailijoiden tulee viihtyä. Paikallisyhteisön taloudellinen hyötyminen varmistetaan parhaiten ottamalla se mukaan matkailun suunnitteluun.

Kuuden Tähdien Reitistön tulevaisuudelta yrittäjät toivovat, että reitistöstä voitaisiin rakentaa selkeä ja turvallinen kokonaisuus, jonne asiakkaan voi huoletta ohjata. Reitistölle tulisi myös luoda tuotteita ja reitit pitäisi nimetä, jolloin sen markkinointikin helpottuisi. Tärkeää olisi myös ajantasaistaa reitistön kartta ja esitemateriaali. Reiteille ja autoteiden varteen pitäisi myös saada lisää opasteita, näin varmistetaan, että matkailija löytää lähtöpisteen haluamalleen reitille ja pystyy myös kulkemaan reitillä ilman eksymisen vaaraa.

6.5 Kehittämisehdotuksia

6.5.1 Tuotteistaminen

Kuten aikaisemmin on todettu, luontomatkailu on tärkeä elementti Kuusiokuntien alueen matkailussa, jos ei jopa tärkein. Luontomatkailun tueksi on rakennettu monipuolinen ja laaja Kuuden Tähdien Reitistö, jota ei kuitenkaan osata hyödyntää edelleenkään tarpeeksi. Reitistön tärkeimpänä perusajatuksena on ollut lihasvoimalla tapahtuva luonnossa liikkuminen. Tämä on otettu huomioon reittejä suunniteltaessa ja rakennettaessa ja mielestäni se pitäisi myös ottaa huomioon reitistötuotteita kehitettäessä.

Alueen yrittäjät ovat mielestäni aktiivisia ja avoimia uusille ideoille ja kehittämisehdotuksille, joiden avulla he voisivat hyödyntää reitistöä paremmin yrityksiensä toiminnassa. Nyt ongelmia aiheuttaa kuitenkin se, että tällaiselle toiminnalle ei

ole vetäjää. Kuuden Tähdän Reitistön tuotteistaminen on suuri hanke, johon yritykset eivät yksinään pysty. Kuuden Tähdän Reitistön laajuus aiheuttaa myös sen ongelman, että on vaikea valita, mitä tuotteistetaan.

Mielestäniärkevintä olisikin aluksi valita jokaisen kunnan alueelta yksi kohde, joka tuotteistetaan ammattilaisia apuna käyttäen. Tässä kehittelytyössä apuna toimisivat alueen yrittäjät, jolloin he pääsisivät näkemään ja oppimaan käytännössä, miten tuotteistaminen tapahtuu. Näin mahdollistettaisiin, että yrittäjät osaavat myös itsenäisesti tuotteistaa muita kohteita joko Kuuden Tähdän Reitistöllä tai omassa yrityksessään.

6.5.2 Tuotteita

Haastatellut yrittäjät toivovat, että metsänhoidon historia ja metsän hyödyntäminen otettaisiin mukaan reitistön palveluihin. Ähtärin Tuomarniemellä on pitkä historia metsäkouluna ja sieltä löytyykin tarvittavaa tietotaitoa niin metsien historiasta kuin metsien hyödyntämisestä, jota voitaisiin hyödyntää matkailullisesti. Tuomarniemen laajoissa opetusmetsissä matkailijat pääsisivät tutustumaan erilaisiin metsänhoidon muotoihin sekä näkemään, miten erilaiset toimenpiteet vaikuttavat metsiimme. Tuomarniemen pitkä historia takaa myös sen, että metsistä löytyy mielenkiintoisia tarinoita, esimerkiksi erään metsän ovat Tuomarniemen opiskelijat kylväneet hangelle. Matkailijoille voitaisiin esimerkiksi rakentaa paketti, joka sisältäisi autokuljetuksen muutamille metsäkohteille oppaan johdolla sekä kahvit tai ruokailun maastossa. Ryhmän kiinnostuksen mukaan voitaisiin pakettiin liittää esimerkiksi käynti Tuomarniemen puulajipuistossa tai moottorisahan käytön kokeilua.

Haastatellut toivovat lisää Kuuden Tähdän teeman mukaisia tapahtumia reitistölle. Mielestäni reitistölle voisi järjestää esimerkiksi suunnistustapahtuman tai vaikkapa Kuuden Tähdän marja- tai sieniretkiä, asiansa osaavan, alueen tuntevan oppaan johdolla. Yksi haastateltu esitti uudeksi tapahtumaksi Kuuden Tähdän uistelu-kisaa, mikä on mielestäni hyvä ajatus. Kuusiokuntien alueen luonto on hyvin monipuolinen, koska ollaan vedenjakajaseudulla. Ja reitistölle voisikin

mielestäni luoda erityisen luontopolun, jossa esiteltäisiin alueen kasveja. Luontopolun varrelle voisi laittaa opastauluja, jotka kertoisivat kuvan kanssa, mitä kasveja juuri sillä kohdalla tavataan. Tällaista reittiä voitaisiin hyödyntää myös koulujen toiminnassa, kun opiskelijat opettelevat kasvientunnistusta.

Myös geokätkentää on esitetty yhdeksi reitistön tuotteeksi. Geokätkennällä eli geokätköilyllä tarkoitetaan ulkoiluharrastusta, jossa piilotetaan ja etsitään geokätköiksi kutsuttuja rasioita. Kätköjen etsintä suoritetaan useimmiten GPS-paikannuslaitteen avulla ja koordinaatit sekä vihjeet kätkön löytämiseksi ilmoitetaan harrastuksen internetsivustolla. (Geokätkentä. [Viitattu 19.3.2008].)

6.6 Ilmastonmuutoksen vaikutukset Kuusiokuntien matkailuun

Muutama vuosi takaperin Kuusiokuntien alueella ja etenkin Ähtärissä talvet olivat pitkiä ja runsaslumisia, kuitenkin parina viime talvena on saatu huomata, että lunta on vähemmän ja talvikin on lyhentynyt kolmen kuukauden mittaiseksi. Tällaiset vähälumiset ja lyhyet talvet ovat tulevaisuutemme, koska ilmastonmuutos aiheuttaa ilmaston lämpenemistä.

Ilmastonmuutoksen edetessä ennustetaan Suomen keskilämpötilan nousevan ja sademäärien lisääntyvän. Esimerkiksi Etelä-Suomessa talvet ovat jo lämpimiä, vaikka välillä sataa lunta, se sulaa pois eikä kunnon lumipeitettä kerry. (Ilmastonmuutos. [Viitattu 23.3.2008].)

Lumettomat ja lyhyet talvet verottavat etenkin moottorikelkkailuyrityksiä sekä muita alan harrastajia. Haastatelluista yrityksistä useat ovat tavalla tai toisella tekemisissä moottorikelkkailijoiden kanssa, ja tämä kauden lyheneminen tai jopa kokonaan loppuminen tuntuu merkittävästi Kuusiokuntien alueen yrittäjäkentässä. Mielestäni olisikin ajankohtaista pohtia vaihtoehtoisia toimintoja moottorikelkkailulle. Mönkijät tarjoavat tietenkin soveliaan vaihtoehdon moottorikelkoille. Niitä pystytään käyttämään ympärivuoden ja liikkuminen tapahtuu moottoroidulla välineellä.

Ilmastonmuutos johtaa siis ilmastonlämpenemiseen, jolloin ihmisten on mahdollista esimerkiksi pyöräillä ympärivuotisesti. Myös patikointi ja sauvakävely helpottuvat, koska ei tarvitse tarpoa lumikinoksissa.

6.7 Muita tutkimustuloksia

Etelä-Pohjanmaan Matkailun Koordinointihankkeessa tehtiin tutkimus, jossa määriteltiin seutukuntakohtaiset painopistealueet. Tutkimuksen tuloksista koottiin Matkailun kehittämisen painopistealueet Kuusiokunnissa v. 2007–2013. Tutkimuksen tuloksia esitellään SWOT -analyysissä, jonka tulokset ovat seuraavanlaiset:

Kuusiokuntien matkailun *vahvuuksia* ovat alueen järvet ja muut vesistöt sekä metsä- ja maaseutuluonto. Erityisenä vahvuutena ovat voimakkaat kärkiyritykset ja matkailukeskittymät Ähtärissä, Kuortaneella ja Tuurissa. Kuusiokuntien seutukunnassa on valmiiksi rakennetut luontoreitistöt. Alueen *heikkouksia* ovat jo rakennettujen luontoreitistöjen hyödyntämättömyys, alueen sisäiset näkemuserot ja yhteistyökyvyttömyys kehittämistoimissa sekä kunta – että yrittäjätasolla. Nämä heikkoudet näkyvät etenkin tuotekehityksen ja yhteismarkkinoinnin vähäisyytenä. Lisäksi pienten ja uusien yrittäjien liiketaloudellinen ja kehitysosaaminen on puutteellista. Matkailun *mahdollisuuksia* ovat tuotekehityksen avulla tapahtuva tarjonnan laajeneminen, uusien kohderyhmien löytyminen sekä matkailusesongin pidentäminen. Erityisen tärkeänä nähdään panostaminen vesistöihin, luontoreitistöihin ja hyvinvointimatkailun sekä kärkiyritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Lisäkysyntä tulee mahdolliseksi, kun suunnataan tarjontaa ja markkinointia kansainvälisille markkinoille. *Uhkatekijöinä* alueella ovat yhteistyökyvyttömyys sekä yhteisen näkemyksen puuttuminen, joka estää koko alueen matkailun kehittämistyötä ja uudistumista. Myös nykyisten yrittäjien ikääntyminen, jaksaminen sekä oman osaamisen kehittämishaluttomuus ovat uhkatekijöitä. Luonnon ja vesistöjen sekä muun ympäristön tilasta tulee tulevaisuudessa huolehtia, etteivät ne pääse pilaantumaan. Ilmaston lämpeneminen ja sen tuoma lumettomuus ovat talvimatkailun kehittämisen uhkia. (Matkailun kehittämisen painopistealueet 2007, 4.)

Mielenkiintoista on, että Etelä-Pohjanmaan Matkailun Koordinointihankkeen tutkimuksen ja Kuuden Tähdien Reitistön matkailullinen hyödyntäminen – esiselvityshankkeen tulokset ovat hyvin samankaltaiset. Molemmissa tutkimuksissa ongelmiksi nousevat samat asiat: rakennetun luontoreitistön hyödyntämättömyys, yhteistyökyvyttömyys ja yhteisen näkemyksen puute sekä yrittäjien kehittämishaluttomuus. Esiselvityshankkeen tuloksissa näkyy, että yrittäjät tiedostavat nämä ongelmakohdat, mutta eivät ole halukkaita tai eivät osaa korjata niitä. Tämä näkyy mielestäni hyvin siinä, että yrittäjät toivovat uusia tuotteita ja parempaa sekä kiinteämpää yhteistyötä, mutta jonkun muun pitäisi tehdä työ heidän puolestaan. Yrittäjien toiminnan pitäisikin ennen kaikkea muuttua aktiivisemmaksi.

Vahvuuksina ja mahdollisuuksina molemmissa taas nähdään erilaiset uudet tuotteet ja kohderyhmät, alueen luonto ja reitistöt sekä matkailukeskittymät. Nämäkin asiat esiselvityshankkeen yhteydessä haastatellut yrittäjät tiedostavat hyvin ja näitä on yritetty ottaa käyttöön. Haastatellut käyttävät hyväkseen matkailukeskittymien vetovoimaa ja tuotteita. He tietävät, että alueen luonto ja reitistöt ovat merkittävässä asemassa matkailijoiden houkuttelemisessa, joten niitä pyritään käyttämään hyväksi.

6.8 Reitistön matkailullisen käytön lisääminen

Kaiken kaikkiaan tutkimuksen tulokset ovat mielestäni positiivisia ajatellen Kuuden Tähdien Reitistön matkailullista käyttöä sekä sen lisäämistä. Alueella on hyvä ja monipuolinen yrittäjäkenttä ja he ovat innokkaita kehittämään niin omaa kuin reitistönkin toimintaa. Kaikki haastatellut yrittäjät olivat sitä mieltä, että Kuuden Tähdien Reitistö luo hyvän lisän Kuusiokuntien alueen matkailuun eikä sitä resurssia saa jättää käyttämättä tai huomioimatta. Kuuden Tähdien Reitistön käytön lisääminen vaatii panostamista reitistön infrastruktuuriin, markkinointiin ja tuotteistamiseen sekä reitistön tuntemuksen lisäämiseen. Melko pienillä muutoksilla ja panostuksilla saadaan aikaan toivottu muutos eli Kuuden Tähdien Reitistö alueen matkailulliseen käyttöön.

Mielestäni olisi hyödyllistä käsitellä tämän opinnäytetyön tuloksia ja kehittämisehdotuksia Kuusiokuntien matkailusta vastaavien henkilöiden sekä Etelä-Pohjanmaan Matkailun Koordinaatiohankkeen matkailukoordinaattorin kesken. Nämä henkilöt päättävät kuitenkin sen, mihin suuntaan Kuusiokuntien seutukunnan matkailua kehitetään tulevaisuudessa ja tästä työstä voisi olla apua suunnittelussa.

7 KIITOKSET

Kiitokset hankepäälikkö Pekka Periviidalle, joka otti minut mukaan hankkeeseen, auttoi minua kyselylomakkeen ja haastattelujen teossa sekä tulosten koostamisessa.

Kiitokset 27 haastatellulle, joiden vastauksien ansiosta saatiin arvokasta tietoa Kuuden Tähtien Reitistön matkailulliseen kehittämiseen.

Kiitokset myös opinnäytetyön ohjaajalle, lehtori Sirpa Vällilehdolle hyvistä neuvoista ja keskusteluista sekä lehtori Helena Sarvikkaalle opastuksesta ja rohkaisusta tämän opinnäytetyön teossa.

LÄHTEET

Geokätkentä.28.2.2008.[www-dokumentti].Wikipedia. [Viitattu 19.3.2008]. Saatavissa: <http://fi.wikipedia.org/iki/Geok%C3%A4tkent%C3%A4>

Hemmi, J. 2005. Matkailu, ympäristö, luonto osa 2. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Ilmastonmuutos. Ei päiväystä.[www-dokumentti]. [Viitattu 23.3.2008]. Saatavissa: <http://www.ilmastonmuutos.info/fi/cfmldocs/index.cfm?ID=1110>

Järviluoma, J. & Saarinen, J. (toim.) 1998. Kestävyys luonnon virkistys- ja matkailukäytössä. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 671. Helsinki: Hakapaino Oy.

Kievarireitti. 6.7.2005. [www-dokumentti]. [Viitattu 17.4.2008]. Saatavissa: <http://www.kievarireitti.fi/index.php?netsivu=9>

Kestävä kehitys. 31.5.2005. [www-dokumentti]. [Viitattu 19.3.2008]. Saatavissa: <http://www.metsa.fi/page.asp?Section=2539>

Kuoppala, I. 2007. Matkailusihteeri Ähtärin kaupunki. Keskustelu 19.9.2007.

Kurjenkello. 2006. [www-dokumentti]. [Viitattu 11.4.2008]. Saatavissa: <http://www.kurjenkello.net/index.php?page=kurjenkello&lang=fi>

Kuudestaan. Ei päiväystä. [www-dokumentti]. [Viitattu 3.3.2008]. Saatavissa: <http://www.kuudestaan.net/kuusiokunnat.htm>

Kuusiokuntien seutukunnan runkoreitistön esiselvityshanke Loppuraportti. Moniste. Ilman aikaa ja paikkaa.

Makkonen, H. 2007. Hankesuunnitelma. Moniste.

Matkailun kehittämisen painopistealueet Kuusiokunnissa v. 2007–2013. 27.4.2007. [Verkkójulkaisu]. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan matkailu Oy. [Viitattu 3.3.2008]. Saatavissa: <http://www.epmatkailu.fi/docs/342-bGX-Kuusiokunnat.pdf>

Periviita, P. <p.periviita@pp.inet.fi> 2.4.2008. Reitistön käyttöluvat. [Henkilökohmainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Tiina Ahtola. [Viitattu 7.4.2008].

Toimeenpano päätös alueellisen kehittämistuen myöntämisestä. 2.5.2007. Moniste.

Vuoristo, K.-V. & Vesterinen, N. Lumen ja suven maa. Porvoo: WS Bookwell Oy.